

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2016 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛИЙН ДҮН, СОНГОГДСОН ГИШҮҮДИЙН БҮРЭН ЭРХИЙГ ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРӨХ ТУХАЙ

2016 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр

Илтгэгч: Монгол Улсын Сонгуулийн
Ерөнхий Хорооны дарга
Ч.СОДНОМЦЭРЭН

Эрхэм хүндэт Монгол Улсын Ерөнхийлөгч өө!

Эрхэм хүндэт иргэд, сонгогчидоо!

Улсын Их Хуралд шинээр сонгогдсон эрхэм гишүүд ээ!

Ноёд, хатагтай нараа!

Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо хуульд заасан бүрэн эрхийнхээ хүрээнд Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны ээлжит сонгуулийг 7 дахь удаагаа зохион байгуулж, сонгуулийн дүнг 2016 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцэж Монгол Улсын Ерөнхийлөгчид айлтган, нийтэд мэдээлсэн болно.

УИХ-ын 2016 оны ээлжит сонгуулийг хууль эрх зүйн шинэ орчинд сонгуулийн олонхийн тогтолцоогоор зохион байгууллаа. Энэ удаагийн сонгуулийг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд аймаг, нийслэлийн 22 сонгуулийн хороо, сум дүүргийн 339 сонгуулийн хороо, 1998 хэсгийн санал авах байр, мэдээллийн технологийн 31 баг зохион байгуулж, тэдгээрт 20 мянга гаруй төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагч ажиллалаа. Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хуулиар хүлээсэн үүргийнхээ дагуу сонгогчдын нэрсийн жагсаалтыг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо, хэсэг тус бүрээр гаргаж, цахим хуудаастаа хуулийн хугацаанд байршуулан сонгогчдын нэрсийн жагсаалтыг үйлдэх, шилжилт хөдөлгөөнийг бүртгэх, нягтлан шалгах, давхардлыг арилгах ажлыг зохион байгуулж, нэгдсэн удирдлагаар ханган ажиллав.

Сонгуулийн тухай хууль, Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хууль, УИХ-ын 2016 оны 10 дугаар тогтоолд заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын болон Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийг автоматжуулсан системээр зохион байгуулж явууллаа. Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хуульд заасны дагуу Тагнуулын ерөнхий газар, Мэдээллийн технологи, шуудан, харилцаа, холбооны газар, Сонгуулийн Ерөнхий

Хорооны дэргэдэх Мэдээллийн технологийн төвийн хамтарсан Ажлын хэсэг санал авах, тоолох төхөөрөмж, бүртгэлийн техник хэрэгсэл, програм хангамжийг шалган туршиж, баталгаажуулан гэрчилгээ олгосон болно.

Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо Сонгуулийн тухай хууль, Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө гаргаж, сонгуулийн ажлын цаг хугацааны хуваарь баталж, сонгуулийн хороодын нэгдсэн семинарыг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэгт зохион байгуулсны зэрэгцээ сонгуулийн байгууллагад ажиллах төрийн албан хаагчдыг сургалтад хамруулж, гэрчилгээ олголоо. Сонгуулийн хороод ээлжит сонгуулийн бэлтгэлийг бүрэн хангах, сонгуулийн хууль тогтоомжийг сурталчлан таниулах, сонгогчдын боловсролыг дээшлүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлж, энэ ажилд холбогдох байгууллага, албан тушаалтны дэмжлэг тусалцааг авч, хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслийг өргөнөөр ашиглалаа.

Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны ээлжит сонгуулийн үйл явцыг дэлхийн улс орнууд анхааралтай ажиглан харж байлаа. Энэ удаагийн сонгуулийг ажиглахаар гадаад, дотоодын өргөн бүрэлдэхүүнтэй ажиглагчдын баг бүртгүүлэн эрхээ авч ажиллалаа. Тухайлбал, АНУ, Англи, ОХУ, Швед, Канад, ХБНГУ, БНСУ, Киргиз, Австрали, Франц, Швейцари, Дани, Норвеги зэрэг 43 улс орноос болон Олон улсын байгууллагаас 436 ажиглагч, сонгуульд оролцож буй улс төрийн нам, эвсэл, бие даан нэр дэвшигчдээс томилогдсон 100 гаруй мянган ажиглагчид санал авах байруудад ажиллалаа. Гадаад, дотоодын 84 хэвлэл мэдээллийн байгууллагын 546 сурвалжлагч сонгуулийн үйл явцыг сурвалжилж мэдээлэв.

Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны ээлжит сонгууль нь анх удаа Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуультай хамт явагдсан, Сонгуулийн автоматжуулсан системийг бүрэн утгаар нь төгс хэрэгжүүлсэн, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийнхээ сонгох эрхийг хангахад илүү анхаарсан, саналын хуудас нь өндөр нууцлалтай, бар кодтой, брайль үсгийн хавтастай зэрэг олон шинэчлэлийг хэрэгжүүлсэн онцлог сонгууль боллоо.

УИХ-ын болон Аймаг, нийслэлийн ИТХ-ын сонгуулийг хуулийн дагуу зохион байгуулж явуулахад хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлж оролцсон нийт төрийн албан хаагчиддаа Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хорооны нэрийн өмнөөс гүн талархал илэрхийлье.

Монгол Улсын Их Хурлын болон Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны ээлжит сонгуулийн бэлтгэлийг хангахад Улсын Их Хурал, Засгийн газар, бүх шатны Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын

Тамгын газар, Улсын бүртгэл, статистикийн ерөнхий газар, Үндэсний аудитын газар, Улсын Дээд шүүх, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар, Татварын ерөнхий газар, Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз, Төрийн ёслолын алба, Төрийн тусгай хамгаалалтын газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Тагнуулын ерөнхий газар, Мэдээллийн технологи, шуудан, харилцаа, холбооны газар, үүрэн телефоны компаниуд, Монгол шуудан төрийн өмчит хувьцаат компани, Монголын хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагууд, Аэро Монголиа хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани болон Төр, засгийн үйлчилгээний автобааз, Засгийн газрын байр ашиглалтын нэгдсэн захиргаа, Харилцаа, холбооны зохицуулах хороо зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллагууд хуульд заасан үүргээ биелүүлж, туслалцаа үзүүлж хамтран ажилласныг талархан тэмдэглэж байна.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгч өө!

Эрхэм нөхөд өө!

Монгол Улсын Их Хурлын болон аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны ээлжит сонгуульд Монгол Улсын сонгуулийн эрх бүхий 1 911 047 иргэн саналаа өгөхөөр нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэнээс 1 406 123 нь буюу сонгогчдын 73.58 хувь нь сонгуульд оролцож саналаа өглөө. Сонгуулиас сонгуулийн хооронд байнга буурч байсан сонгогчдын ирц энэ удаад нэмэгдсэн дүн гарлаа.

Монгол Улсын Их Хурлын сонгуульд улс төрийн 12 нам, 3 эвсэл оролцохоо илэрхийлж Сонгуулийн Ерөнхий Хороонд бүртгүүлэн батламж авсан болно. УИХ-ын сонгуульд нэр дэвшигчээр 498 хүн бүртгүүлж үнэмлэх авснаас 14 хувь нь буюу 69 нь бие даан нэр дэвшигч, нийт нэр дэвшигчдийн 26 хувь нь буюу 129 нь эмэгтэй нэр дэвшигч байлаа.

Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо Сонгуулийн тухай хуулийн 133 дугаар зүйлийн 133.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны ээлжит сонгуулийн дүнг 2016 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцэж тойрогт нэр дэвшигчдээс хамгийн олон санал авсан 76 нэр дэвшигчийг УИХ-ын гишүүнээр сонгогдсонд тооцон тогтоол гаргаж түр үнэмлэх олголоо. Үүнд:

Аймаг, дүүргийн нэр	Тойргийн дугаар	Овог, нэр	Авсан саналын		Намын харьяалал
			Тоо	Хувь	
Архангай	1	Ганзоригийн ТЭМҮҮЛЭН	9817	57.75	МАН
	2	Ёндонпэрэнлэйн БААТАРБИЛЭГ	7036	51.37	МАН

	3	Жамъянгийн МӨНХБАТ	9704	60.70	МАН
Баян-Өлгий	4	Гомбожайн СОЛТАН	8441	50.89	МАН
	5	Хавдисламын БАДЕЛХАН	8143	50.97	МАН
	6	Дакейн МУРАТ	7251	47.79	АН
Баянхонгор	7	Гомбожавын ЗАНДАНШАТАР	7138	50.42	МАН
	8	Магваны БИЛЭГТ	6845	48.06	МАН
	9	Лхагваагийн ЭЛДЭВ-ОЧИР	7900	49.12	МАН
Булган	10	Жадамбын БАТ-ЭРДЭНЭ	16329	55.04	МАН
Говь-Алтай	11	Шатарбалын РАДНААСЭД	14439	50.79	МАН
Дорноговь, Говьсүмбэр	12	Гомпилдоогийн МӨНХЦЭЦЭГ	8900	55.25	МАН
Дорноговь	13	Борхүүгийн ДЭЛГЭРСАЙХАН	15606	68.92	МАН
Дорнод	14	Хаянгаагийн БОЛОРЧУЛУУН	8964	48.27	МАН
	15	Нямтайширын НОМТОЙБАЯР	8094	47.36	МАН
Дундговь	16	Батсүхийн НАРАНХҮҮ	6559	29.15	АН
Завхан	17	Ядамсүрэнгийн САНЖМЯТАВ	8599	42.10	АН
	18	Загдхүүгийн НАРАНТУЯА	7077	40.60	АН
Өвөрхангай	19	Янгугийн СОДБААТАР	10139	52.62	МАН
	20	Дуламдоржийн ТОГТОХСҮРЭН	9655	63.25	МАН
	21	Содномын ЧИНЗОРИГ	9391	46.25	МАН
Өмнөговь	22	Намсрайн АМАРЗАЯА	7434	48.89	МАН
	23	Лувсангийн ЭНХБОЛД	6912	46.97	МАН
Сүхбаатар	24	Чүлтэмийн УЛААН	16133	51.36	МАН
Сэлэнгэ	25	Наваан-Юндэнгийн ОЮУНДАРЬ	7616	44.85	МАН
	26	Жаргалтулгын ЭРДЭНЭБАТ	7962	45.78	МАН
	27	Дондогдоржийн ЭРДЭНЭБАТ	7145	46.57	АН
Төв	28	Миеэгомбын ЭНХБОЛД	8289	58.23	МАН
	29	Агваансамдангийн СҮХБАТ	7896	56.81	МАН
	30	Нямаагийн ЭНХБОЛД	8154	47.43	МАН
Увс	31	Баттогтохын ЧОЙЖИЛСҮРЭН	8358	51.29	МАН
	32	Намсрайн ЦЭРЭНБАТ	8021	58.28	МАН
	33	Чимэдийн ХҮРЭЛБААТАР	7611	56.69	МАН
Ховд	34	Бөхчулууны ПҮРЭВДОРЖ	4492	38.45	АН
	35	Сандагийн БЯМБАЦОГТ	6602	48.69	МАН
	36	Отгоогийн БАТНАСАН	7914	48.34	МАН
Хөвсгөл	37	Лхагвын МӨНХБААТАР	10711	55.53	МАН
	38	Цэрэнпилийн ДАВААСҮРЭН	14291	63.75	МАН
	39	Лувсанцэрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН	12075	58.32	МАН

Хэнтий	40	Бадмаанямбуугийн БАТ-ЭРДЭНЭ	6623	55.39	МАН
	41	Лувсаннамсрайн ОЮУН-ЭРДЭНЭ	6232	52.83	МАН
	42	Дорждугарын ГАНТУЛГА	5841	46.81	МАН
Дархан-Уул	43	Баагаагийн БАТТӨМӨР	6553	42.09	МАН
	44	Болдын ЖАВХЛАН	6716	46.54	МАН
	45	Дамдины ХАЯНХЯРВАА	6320	43.08	МАН
Орхон	46	Отгонбилэгийн СОДБИЛЭГ	5751	35.85	МАН
	47	Октябрийн БААСАНХҮҮ	4222	28.76	МАХН
	48	Дорждамбын ДАМБА-ОЧИР	4725	31.62	МАН
Баянзүрх Дүүрэг	49	Дуламсүрэнгийн ОЮУНХОРОЛ	7616	31.78	МАН
	50	Жадамбын ЭНХБАЯР	11408	49.91	МАН
	51	Батсүхийн САРАНЧИМЭГ	8660	39.48	МАН
	52	Батжаргалын БАТЗОРИГ	8985	34.98	МАН
	53	Жалбасүрэнгийн БАТЗАНДАН	8491	39.86	АН
	54	Самандын ЖАВХЛАН	11029	41.61	Бие даан нэр дэвшигч
Хан-Уул, Багахангай дүүрэг	55	Даваажанцангийн САРАНГЭРЭЛ	6331	33.72	МАН
	56	Цэндийн НЯМДОРЖ	9648	47.56	МАН
	57	Лувсанвандангийн БОЛД	5296	29.67	АН
	58	Бямбасүрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН	5688	35.09	МАН
Сүхбаатар, Багануур дүүрэг	59	Дамдины ЦОГТБААТАР	8043	46.11	МАН
	60	Цэндийн МӨНХ-ОРГИЛ	8299	46.59	МАН
	61	Сүхбаатарын БАТБОЛД	7340	43.78	МАН
	62	Цэдэнбалын ЦОГЗОЛМАА	8233	36.24	МАН
Чингэлтэй, Налайх дүүрэг	63	Төмөрбаатарын АЮУРСАЙХАН	12704	41.26	МАН
	64	Мөнхөөгийн ОЮУНЧИМЭГ	6590	37.85	МАН
	65	Өлзийсайханы ЭНХТҮВШИН	6058	34.78	МАН
	66	Даваагийн ГАНБОЛД	6844	32.78	МАН
Баянгол дүүрэг	67	Агваанлуvsангийн УНДРАА	9268	36.89	МАН
	68	Жамбалын ГАНБААТАР	10614	48.01	МАН
	69	Содномзундуйн ЭРДЭНЭ	7477	34.86	АН
	70	Данзангийн ЛҮНДЭЭЖАНЦАН	7672	33.12	МАН
Сонгинохайрхан дүүрэг	71	Цэдэнгийн ГАРАМЖАВ	9241	39.46	МАН
	72	Ням-Осорын УЧРАЛ	9486	46.82	МАН
	73	Долгорсүрэнгийн СУМЪЯАБАЗАР	9577	52.09	МАН
	74	Дэндэвийн ТЭРБИШДАГВА	8106	35.81	МАН
	75	Батбаярын УНДАРМАА	9673	36.78	МАН

	76	Хишгээгийн НЯМБААТАР	12190	49.96	МАН
--	----	----------------------	-------	-------	-----

нар хамгийн олон санал авч Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдлоо.

Улсын Их Хурлын гишүүнээр Монгол Ардын Намаас 65, Ардчилсан Намаас 9, МАХН-аас нэг, бие даан нэр дэвшигч нэг хүн тус тус сонгогдлоо. Улсын Их Хуралд сонгогдсон гишүүдийн 13 нь буюу 17.1 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Шинээр сонгогдсон Улсын Их Хурлын гишүүдийн 21 нь эрх зүйч, 25 нь эдийн засагч, 11 нь инженер, нэг нь агрономич, 18 нь урлаг, спорт, улс төр, нийгмийн ухааны мэргэжлийн хүмүүс байна.

Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны ээлжит сонгууль нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Сонгуулийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжид бүрэн нийцэж хуулийн дагуу хүчин төгөлдөр болсон тул Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдож түр үнэмлэх авсан 76 гишүүний тангаргийг нь өргүүлж бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрөх нь зүйтэй гэж Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо үзэж байна.

Төрийн нуруу төвшин, түмэн олон амгалан байж, сайн үйлс бүхэн дэлгэрэх болтугай.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа!